

[Morten Lange.]

måske forstås af særdeles sagkyndige, men jeg er sikker på, at de sagkyndige ikke vil være enige om fortolkningen. På så uklart et grundlag gør vi ikke os selv, gør vi ikke folketinget, gør vi egentlig ikke engang islændingene nogen tjeneste ved at lade en gave afsende. Denne gave, som der bag efter vil være splid om, hvorvidt det nu var for lidt eller for meget, bliver nu ikke givet med det rette sind, og jeg er bange for, at de dårlige forhandlinger, der har været ført til forberedelse af denne lov, vil følge loven også i fremtiden. Det er et dårligt stykke håndværk, der er præsteret i det høje ting, der ellers skulle være specialist i at udforme love, som er langt mere indviklede, langt mere vidtrækkende end en lov af denne simple karakter.

Derfor er mine betænkeligheder fra forrige gang blevet yderligere skærpet. Jeg vil ikke denne gang stemme for et så uklart afgrænset lovforslag, men jeg vil gøre det helt krystalklart, at det ikke skyldes, at jeg ikke ønsker en meget betydelig håndskriftgave udleveret til Island; jeg finder det ganske nødvendigt og rimeligt, men det skal ske på en anstændig måde, og det forekommer mig, at således som det er blevet gjort, bliver det ikke en værdig gaveaflevering. Der er for mig en modsætning her. Jeg kan ikke komme bort fra det; jeg kan ikke støtte et lovforslag, der er så skidt formuleret, og derfor vil jeg afholde mig fra at stemme; men jeg vil lægge et par bemærkninger til, for jeg synes, de trods alt er væsentlige.

Denne strid har hersket længe nok. Vi tjener hverken dansk eller islandsk videnskab, hverken dansk, islandsk eller nordisk samarbejde i det hele taget, ved at forlænge disse stridigheder. Der bliver talt om en retssag, om en erstatningsmulighed. Erstatning til hvem? Hvad skulle man med en erstatning? Hvad skulle den gøre godt for? Hvorfor skal danske videnskabsmænd spilde deres tid på at føre sager mod staten? Det er meningsløst; det tjener ikke noget fornuftigt levende formål. Det tjener eventuelt et lille politisk formål, og hvis videnskabsmændene lader sig lokke til det, har de ærlig talt ikke været helt videnskabelige i deres indstilling.

Jeg vil ligeledes fraråde, at man bringer

denne sag ud til folkeafstemning. Det er gjort på ulogisk argumentation, og at forlænge striden helt ud i den danske befolkning og forlange, at den skal interessere sig for hieroglyfferne på disse skrifter, der skal udleveres — det er for meget forlangt, selv i demokratiets hellige navn. Det er en sagkyndig opgave af en art, som er langt mere indviklet end så mange andre, og vi har sagkundskab, som kan vejlede os. Der er ingen grund til at tro på magi i retning af, at man kan få demokratisk vejledning i en sådan sag. Demokratiet kan, hvad angår sager af denne type, herske og gøre det fornuftigt, hvis grundlaget er klart.

Det, jeg bebrejder ministeren, det, jeg bebrejder regeringen, er, at der ikke er skabt et klart grundlag, men at gå til folkeafstemning på mangelen af et klart grundlag, det er dog for — jeg havde nær sagt — tåbeligt.

Tilbage en bemærkning — og jeg synes, det er den væsentligste. Der bliver talt så meget om, at ved denne afgørelse vil vi for lang tid have skrinlagt mulighederne for dansk videnskabelig forskning på et vigtigt område. Her må jeg personlig sige, at jeg tror ikke på argumenterne. Videnskaben er så stor og så omfattende; der er så mange områder at tage op i forhold til den gruppe af videnskabsmænd, vi kan mobilisere her i Danmark. Mulighederne er uendelige. Vi kan kun nå ganske få promiller af det, vi skulle nå. Der er altid andre felter; går det nærmeste felt væk, så er der ét, der ligger ved siden af, som for en fornuftig videnskabsmand kan være mindst lige så interessant. Jeg tror ikke på, at dette sætter en slutsten på en epoke i dansk videnskab. Jeg tror, vi skal gøre os klart, at det vigtigste i sagen nu er at komme tilbage til arbejdspladserne og få bestilt noget. Hvis et folketingsflertal vedtager at sende en uspecificeret gave af sted, så lad os velsigne den og håbe, at den kommer til videnskabelig nytte.

Poul Dam: Jeg beklager, at jeg er nødt til at bruge et par minutter af tingets tid til at begrunde min stemmeafgivning og forhindre, at denne bliver fortolket forkert, for jeg indrømmer, at jeg gennem den kommer i et selskab, hvor jeg ikke plejer at befinde mig.